

УДК 378. 14

Галина Мацюк

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СУТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНО-НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА І ЙОГО РОЛЬ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Halyna Matsiuk

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

A CONTENT OF THE INFORMATION TEACHING ENVIRONMENT AND ITS POLE IN THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF FOREIGN STUDENTS

Модернізація освіти України потребує від педагогічної науки відповідної науково-методичної новизни. Здійснюється переоцінення категоріально-понятійної системи: переглядається та уточнюється зміст наявних понять, вводяться нові. Таку ситуацію маємо відповідно до складного багатоаспектного поняття «інформаційно-навчальне середовище».

В умовах сучасної інформатизації суспільства широко використовується науково обґрунтований термін «інформаційно-навчальне середовище». У психолого-педагогічній літературі поряд з цим терміном існують й інші синонімічні терміни: «інформаційно-освітнє середовище», «інформаційно-освітній простір», «освітнє інформаційне середовище» та інші.

Теоретичні та практичні питання інформаційно-навчального середовища розглядають у своїх психолого-педагогічних дослідженнях вітчизняні та зарубіжні вчені: Ю. М. Атаманчук, М. Башмаков, В. Биков, О. Вольневич, , Є. Ю. Гільман, Н. М. Гладченкова, Д. В. Дзигуа, Ю. Жук, І. В. Задорожня, А. Г. Карпа, А. Г. Колгатин, О. Г. Кузьмінська, Н. В. Морзе, О. І. Полотай, С. В. Титенко, Ю. В. Триус та ін.

Чимало науковців дають пояснення інформаційно-навчального середовища як системно організованої сукупності інформаційного, організаційного, методичного, технічного та програмного забезпечення, що сприяє виникненню й розвитку інформаційно-навчальної взаємодії між студентом, викладачем і засобами нових інформаційних технологій, а також формуванню пізнавальної активності студентів за умови наповнення окремих компонентів середовища предметним змістом певного навчального курсу [1, 2, 3, 4, 5].

Узагальнюючи найбільш значимі погляди вчених на проблему інформаційно-навчального середовища як чинника професійного розвитку іноземного студента, ми робимо висновок, що інформаційно-навчальне середовище є систематизованим набором педагогічних (навчально-методичних), організаційних, технічних, інформаційних умов, які спрямовані на навчальний процес та його учасників.

Сучасна педагогічна освіта ставить вимогу інтенсивного розвитку процесів взаємодії між іноземними студентами, викладачами та засобами нових інформаційних технологій.

Головним фактором інформаційно-навчального середовища у системі іншомовної професійної підготовки виступає процес навчання та виховання іноземних студентів, який включає в себе кадровий потенціал, взаємини між суб'єктами навчального процесу, матеріально-технічну базу вищого навчального закладу та сучасні педагогічні технології. Оскільки ці категорії є важливими у процесі отримання знань, то безпосередньо впливають на якість засвоєння знань іноземними студентами.

Важливу роль у створенні оптимального навчального середовища відіграє особистість викладача, його наукова підготовка, професіоналізм та педагогічна майстерність.

Створення оптимального навчального середовища є добросердний та результативний характер відносин між учасниками навчального процесу. Усі учасники навчального процесу беруть пряму участь у побудові взаємин в освітньому середовищі. Без сумніву, головна роль належить адміністрації та викладачам навчального закладу. Тому характер взаємин, а отже, і створення оптимального освітнього середовища, залежить від педагогічної майстерності та особистісних якостей викладацького складу.

Навчальна діяльність – це не єдина складова навчально-виховного процесу, її компонентом, звичайно, також виступає і виховна діяльність, тому викладач має виконувати роль вихователя у роботі з іноземними студентами. Виховна робота з іноземними студентами повинна враховувати такі особливості: зміну звичного оточення; відірваність від дому; нові соціальні умови і соціальні ролі; мовний бар'єр; зростання навчального та педагогічного навантаження. Робота з іноземними студентами ускладнюється тим, що це люди різного віку, віри, ментальності, національності та життєвого досвіду.

Вирішення проблем адаптації та залучення іноземних студентів до умов навчально-виховного процесу відводиться кураторам, робота яких направлена на створення в академічних групах здорового мікроклімату. Належна організаційна та виховна робота в групах з іноземними студентами має великий вплив на навчальний процес.

Адміністрація навчального закладу, викладачі та куратор складають офіційне комунікативне оточення іноземного студента та безпосередньо формують умови навчання. Адміністрація закладу безпосередньо впливає на

формування матеріальних умов перебування іноземних студентів на Україні, а викладацький склад – на створення оптимальних психологічних і духовних умов перебування іноземних студентів у нашій країні. Знання специфіки прояву національно-психологічних особливостей представників конкретних етнічних груп полегшує діяльність педагога, дозволяє нівелювати конфлікти на національному підґрунті, створювати сприятливу психологічну атмосферу в окремій підгрупі [5, с. 238].

Важливою складовою навчально-виховного процесу є матеріально-технічна база вищого навчального закладу та сучасні педагогічні технології.

Саме завдяки інноваційним технологіям та використанню правильних методів навчання під час вивчення української мови іноземними студентами інформаційно-навчальне середовище може сприяти створенню оптимальних умов для підготовки висококваліфікованих спеціалістів, які володіють українською мовою на високому рівні.

Застосування інформаційно-комунікативних технологій у навчальному процесі забезпечує максимальну візуалізацію і наочність представленого матеріалу, підвищення зацікавленості та мотивації іноземних студентів, можливість індивідуального підходу до кожного студента, підвищення ефективності сприйняття і засвоєння навчальної інформації іноземцями, активізацію самостійної роботи студентів, інтенсифікацію процесу навчання загалом. Але головна функція використання інформаційно-комунікативних технологій у навчальному процесі – зробити іноземного студента активним учасником процесу пізнання впродовж усього періоду навчання [5, с. 224, 233].

Інформаційно-навчальне середовище нового типу є засобом і умовою комунікативно-орієнтованого навчання іноземними студентами української мови, в основу якого покладена модель реального спілкування, новітні засоби і методи навчання. Успішність і якість навчання з використанням інформаційно-комунікативних технологій великою мірою залежать від ефективності організації інформаційно-навчального середовища та методичного забезпечення, а також керівництва, майстерності викладачів, що моделюють його згідно з педагогічними цілями освіти.

Говорячи про освітнє середовище вищого навчального закладу, у якому відбувається процес підготовки іноземних студентів, можна його розглядати як креативне освітньо-культурне середовище, що сприяє соціалізації іноземних студентів і є для них основою соціалізаційного простору.

Література

1. Гуревич Р. С. *Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній професійній освіті [Електронний ресурс] / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія. – Режим доступу: <http://www.tmpе.gb7.ru/docs/1/ Gurevich.pdf>.*
2. Жукова М. В., Гиченко Н. Р. *Влияние развития информационно-обучающей среды колледжа на качество обучения студентов. – Режим доступу: <http://ito.edu.ru/2006/Rostov/V/V-0-9.html>.*

3. *Ильченко О. А. Организационно-педагогические условия сетевого обучения / О. А. Ильченко: дис. канд. пед. н. : 13.00.08. – М., 2002. – 190 с.*
4. *Онищенко І. Концептуальні засади професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів в умовах інформаційно-комунікаційного педагогічного середовища / Ірина Онищенко // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи: збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. – Умань : ПП Жовтий, 2013. – Вип. 45. – С. 20-25,*
5. *Шмоніна Т. А. Педагогічні умови природничо-наукової підготовки іноземних студентів на підготовчих факультетах вищих навчальних закладів / Т. А. Шмоніна: дис. канд. пед. н. : 13.00.04. – Т., 2012.*

УДК 373.5

Оксана Сіткар

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ФІЗИКИ СЛУХАЧАМ-ІНОЗЕМЦЯМ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

Oksana Sitkar

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

THE USAGE OF INFORMATION TECHNOLOGY IN PHYSICS TEACHING OF INTERNATIONAL ATTENDEES AT THE PREPARATORY DEPARTMENT

Головною особливістю двадцять першого століття є широке застосування інформаційних технологій у повсякденному житті. Стрімка зміна техніки та технологій призводить до того, що процес навчання та освоєння нових інформаційних технологій є невід'ємним процесом вдосконалення методики викладання будь-якої дисципліни. Окрім того, інформатизація освітнього процесу є неодмінною складовою і Болонського процесу, оскільки основним принципом Болонського процесу є його модернізація.

Сучасні студенти чи слухачі на хорошому рівні володіють технологіями і фактично без мобільних телефонів, комп'ютерів чи планшетів не уявляють свого життя.

Викладання фізики для слухачів-іноземців підготовчого відділення має на меті за короткий період опанувати слухачами наукових фактів і